

GORENJEJEC.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEJEC« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

† Konsum v Poljanah.

Iz Poljan nad Škofjo Loko.

(Dopis.)

Kakor drugi bratci in sestrice na ime konsum ali »kmetijska zadruga« legajo za jeliko drug za drugim v hladni grob, ista usoda je zadela tudi naše društvo, ki je po kratki dobi svojega obstanka ne polnih štirih let izdihnilo svojo dušo.

Konsuma v Poljanah ni več. Kakor vsaka stvar zastuži, da se reši pozabljivosti in da ima ljudstvo kako korist, treba je, da se poda kratek življenjep's, iz katerega spoznamo, je li bila stvar potrebna ali ne. Naš konsum je bil ustanovljen kot njegovi bratci kmetu v škodo in ne v korist. Ustanoviteljem ni bilo mar pomagati ljudstvu, pač pa še to nevedno, politično nezrelo ljudstvo porabiti v svoje strankarske namene. Kot v drugih, tako se je uganjala politika in agitacija tudi v umrlem društvu.

Tu imaš, kmet, izgled, da ni vse zlato, kar ti v posvetnih rečeh duhovni gospod in morda celo sam škof ponuja kot čisto zlato. Ti ljudje v resnici tudi nimajo srea záte, ampak zasledujejo le svoje sebične namene, to je: skrbe za svojo bisago. Bolj ko bo zamrežen in zarobljen kmet, tem lažje bomo delali žnjim, tem več bo daroval za cerkve in drugo in če sam tudi lakote umira. Tako si mislijo. In da je to res, že izpričuje to, ker tako izrabljajo nevednost našega kmeta, ko mu potiskajo v roke najnevarnejše orožje, katerega nevarnosti prav nič ne poznajo in ga prepuste svoji sreči v 99tih slučajih v nesreči. Tako je bilo tudi pri nas.

Ustanovili so konsum in si obetali zlate gradove, ko bodo v Poljanski dolini sami milijonarji. Teh ne bo, pač pa je bogata naša dolina zdaj kletvine, jeze in »strel z jasnega neba«, ko mora zapeljeno ljudstvo doplačevati k deležu še enkratni delež in še zaostalo, kar ni prej plačal. In zdaj se šele spozna, kako gospodarstvo je tu vladalo. Sprejemali so za člane otroke in druge proti vsem pravilom, da so vplačali le eno kronico ter jim obetali, če bi prišlo kdaj še do kakega plačila, bodo vplačali k večjemu še toliko. Kot dolžniki so bili vpisani v knjigi celo taki, ki niti člani niso bili. Tedaj je tu vladal red in go-

spodarstvo, kakršno dobiš pri najslabšem gospodarju. Sploh pa tem ljudem tudi ni zameriti, kdo se je pa kdaj učil kakega trgovstva, o knjigovodstvu molčimo.

Kakor znano, so tu zagospodarili lepe tisočake v kratkem času. Neumljivo je to, da se je ta primanjkljaj dobil šele pri zadnji bilanci in še potem se ni takoj napovedal konkurz. Da se je godila tu sleparija, je več ko gotovo. Falsificiranje bilanc, no, to je katoliškim možem kaj lahka stvar in drugače tudi tukaj ni moglo biti.

Zadruga je bila omejena in upniki se bodo obrisali za lepe vsote in med njimi tudi posojilnica. Sicer se o tej govori o nekem poroštvu, a to je kaj vredno, ali samo na papirju. Značilno je tudi, kako se je tega in onega poroka ujelo. V tem je mojster Urban Pintar. Tedaj, če je bilo treba poroštva, reklo se je: »Podpiši se in potem se bodo še drugi!« Revež se je podpisal in potem se je reklo: »Zadostuje, ni treba, da bi se še drugi podpisovali.« Tako so jih ujeli in pravde ne izostanejo, morda pri vsem tem še »Zabjek« ne.

Najlepša je pa ta, ko zdaj noče biti nihče vzrok. Župnik Kromar v Šturjah na Vipavskem je prisel s to nalogo v Poljane — zdaj naj pride pogledat — tukaj zasejati seme katoliške organizacije. To se je moralo zgoditi že radi tega, ker so Poljane dr. Tavčarjev rojstni kraj. In res jih je dobil nekaj med drugimi posestnika Grošelja iz Poljan, ki je z vso vnemo šel na delo in bil načelnik posojilnice, pozneje konsuma in danes ga ljudje kolnejo kot glavnega zapeljivca; prej njegova hiša zatočišče srboritih kapelanov, ga danes ti nič več ne poznajo. Tu se vidi tista katoliška ljubezen in hvaležnost. Pozabiti ne smemo Urbana Pintarja, s katerim je že imel »Gorenjec« opraviti, in ki komaj zna za silo podpisati svoje ime. No, pa on ni edini. So še drugi, ki so glede zmožnosti še slabejši in hočejo biti mojstri v računih. Tedaj ni čuda, če je do tega prišlo. Tudi vse krivde ni tem pripisovati. Vso odgovornost nosijo snovatelji teh društev, dr. Žlindra in dr. Evang. Krek s škofom na čelu. Ti so tvoji zapeljivci. Tem se zahvalite za vsa vam nepotrebna plačila. In ko ti drugič zmedeno pripovedujejo o skrbeh, ki jih imajo záte, ne verjemi jim in pokaži jim prostor, kjer naj skrbe za dušni blagor, za posvetni bomo že sami skrbeli.

Ne verjemi jim, ti niso tvoji prijatelji, ampak tvoji oderuhi!

O Japoncih.

II.

Japonci so male rasti, koža je rmenkastobela, lase imajo črne; tudi brada jim je le redka. Imajo dober razum, so razsodni, ljubijo umetnost in književnost, vsako stvar hitro zapomnijo in pred vsem ljubijo svojo domovino. Japonci so zelo praktični ljudje, imajo dobro fantazijo in so izvrstni trgovci. Zelo so nadarjeni in se hitro poprimajo tujih šeg in navad. Japonec je velik šovnist, ker je trdno prepričan, da je on prvi narod na svetu.

Obleko imajo na Japonskem jednako skrojeno, premožni in priprosti ljudje. Ženska obleka se skoro nič ne loči od moške; le tkanino imajo bogatejši od svile, siromaki pa od bombaža ali kar od konoplje. Vsi moški in ženske nosijo dolgo haljo ali suknjo, le pri slednjih se vleče po tleh, spodnjo obleko imajo toplejšo, žensko krilo, a moški hlače. Tudi nosijo dolge nogavice, a čez nje obuvajo lesene ali pa slamnate opanke.

Japonci pokrivajo glavo s klobuki, ki so podobni široki preobrnjeni skledi. Ženske si mažejo obraz z belo, ustnice pa z rdečo barvo, a kadar se omože, počrtnijo si zobe ter obrijejo obrvi. Moški so si prej po kitajski šegi brili brado in lase, a namesto kite so si zvezali sredi glave čop, zadnja leta pa so se začeli briti in česati kakor Evropeci. Sploh se drže ženske bolj starih običajev nego moški. Večina japonskih žen je najbolj zadovoljna, če živi tako, kakor so živele matere in stare matere njihove. O kaki prostosti in samostalnosti se japonski materi še ne sanja. Najrajša se suče v krogu svojih domačih in je najbolj zadovoljna, če more ustreči možu. Z neizrekljivo ljubeznijo ljubi mati svojega otroka, prva leta ga le sama hrani in oskrbuje in za nobeno ceno ga ne izroči tuji ženi, prav sama ga doji večkrat celo do petega leta.

Nasprotno ljubijo otroci svoje stariše osobito matere, da jih ne morejo bolj; zato pa japonska mati srečno in brezskrbno živi v krogu svojih potomcev in ima tudi veljavo med njimi.

Tem nesrečnejša je japonska žena, ki nima otrok; kajti kakor pojemajo njena mladostna leta, tako pojema tudi ljubezen moža do nje, in večkrat se zgodi, da jo spodi proč, ko se je naveliča, ali pa vzame, kar je še hujše, drugo ali tretjo ženo poleg, in ondaj je kreg in prepir v hiši, ker vsaka hoče biti prva. Zakon ni namreč

na Japonskem niti cerkvena niti državna postava, ampak le nekaka domača svečanost, ki se brez vsakih zaprek lahko razdere. Omeniti še moramo neko šego, ki se je med priprostim ljudstvom ohranila do današnjega dne namreč takozvano opikavanje ali «tetoviranje». Japonci si namreč rišejo kakor divjaki zvezde, cvetlice in nekateri še celo zmajevе podobe za kožo. V novejšem času je vlada sicer prepovedala to grdo navado, a še najdeš ljudi, ki so pod obleko vsi zrisani in opikani.

Hiše imajo Japonci majhne in lesene, ker so pri njih hudi potresi, kajti pod zidanimi poslopji bi ne bili varni življenja. Zato pa razsajajo po Japonskem hudi požari, ki upepelijo cela mesta in vasi. Sobe imajo tesne in nobenega pohištva. Jedo sedé na tleh, spé pa na blazinah, ki jih zvečer razgrnejo po tleh. Skoro za vsako japonsko hišo je vrt ali vrtec.

Japonci se pečajo s kmetijstvom. Zemljišče ima kmet od graščaka v najemu. Le malo se jih peča z živinorejo, domače živali so mu: pes, mačka, kokoši in race, a poleg njih redi svinje. Konji so majhni in jih ne vpregajo, ampak jim nalagajo tovore. Sedanji cesar ali mikado se zove Mutsu-Hito. Trdi se, da ima on največje zasluge za razne izpremembe, ki so se zvršile v zadnjih desetletjih. Šole so preuredili na evropski način. Vsa država je preurejena v sedem šolskih okrožij, katerim na čelu stoje nadzorniki. V glavnem mestu Tokiju se nahaja vseučilišče, šola za tuje jezike, učiteljske in razni drugi zavodi, ki so preurejeni vsi na evropski način. Kakor pri nas, je tudi na Japonskem od leta 1875 uvedena splošna vojaška dolžnost. Armada se deli v stalno armado, rezervno in domobranstvo. Japonska ima sedaj ustavo in državni zbor, če pa je japonsko ljudstvo, ki je vendar v bistvu še barbarsko in neolikano, doraslo in zrelo za take moderne naprave, to je seveda drugo vprašanje.

* * *

Koreja.

Koreja je gorat polotok, ki moli od severne Kitajske proti jugo-vzhodu med Japonskim in Rumenim morjem. Meri 218.000 kvadratnih kilometrov, torej nekoliko manj nego italijansko kraljestvo, in ima kakih deset milijonov prebivalcev, ki so mongolske krvi kakor Japonci. Koreja ni posebno rodovitna, največ se prideluje riža in duhana. Fižol in grah prodajajo celo na tuje. Mnogo pridelujejo tudi svile, sicer se pa z obrtnijo le malo pečajo.

PODLISTEK.

Žreb naj odloči!

Osnovna slika z macedonskega bojišča. Dalje.

Razburjene misli se ji nekoliko umire in pred njo stopijo jasno in razločno vse one strašne slike in grozni prizori, ki jih je še pred nekaj urami v svoji rojstni vasi gledala z lastnimi očmi in jih je imela spočetka, ko se je le napol zbudila iz omedlevice tu v turškem šotoru, le za varljive težke nočne sanje. In zdaj je ona sama v krempljih tistih zverinskih pošasti, pred katerimi je bila iz strahu izgubila zavest. Gorje, stokrat gorje! Ona, lepa mlada, komaj 17 let stara hčerka premožnega in uglednega bolgarskega trgovca, ona, ki se je šele pred kratkim zaročila z iskreno ljubljanim Svojanom, vrlim bolgarskim učiteljem in rodoljubom, je zdaj brezpravna in obnemogla jetnica turških pohotnežev, turških trinogov!

Koliko groznega in strašnega je že brala in slišala pripovedovati o turških krvolokih, in vselej se je stresla groze na vsem životu, če je le nekoliko živeje pomislila na nesrečne turške žrtve, o katerih je slišala. Sicer so tudi v njeni rojstni vasi turški prebivalci, posebno pa turške oblastnije provročile že mnogo zla in gorja, ali vendar to še ni bilo tako hudo, o kakršnem so prihajala poročila v vas iz drugih krajev. In ona je v svoji nedolžnosti in neizkušenosti

mislila, da bode v njeni domačiji tudi zanaprej vedno tako, če ne boljše, in da posebno njej, ki se vsaki dan doma in v cerkvi goreče priporoča pri molitvi v varstvo Bogu in Mariji, ne morejo in ne smejo Turki storiti nič žalega.

Odkar se ji je razcvetela v srcu goreča prva ljubezen za Svojana ter se zaročila z njim, čutila se je še varno, živela je le za svojega ženina in zazdelo se ji je, da se je v veseli zemeljski raj spremenilo vse okrog nje. In res bi lahko živela kakor v zemeljskem raju v svoji lepi in rodovitni domovini ona in ves dobri ter pridni bolgarski narod, ako bi ne gospodoval nad njim kruti in brezsrčni Turek!

Med tem, ko je bila ona vsa zamaknjena in zatopljena v svojo sladko srečo, pa so turški sovaščani zavidljivo gledali nanjo in težko čakali ugodne prilike, da bi jo pahnili v nesrečo ter oropali in razdejali hišo njenega bogatega očeta, ki je bil skrivni zaveznik in podpornik bolgarskih ustašev.

Lepi bolgarski deklici, Svojanovi nevesti, je bilo ime Dobrila, a doma so jo klicali le za Dobrilko in Dobrilico. Preprosti bolgarski vaški prebivalci pa so ji zaradi njene izvanredne krasote in dobrodelne usmiljenosti do ubogih navadno rekli: «Nasha lepa in dobra kraljičina.» Večkrat jo je na poti ustavil kak starček ali starka ter ji z laskavimi besedami našteval njeno dične čednosti in lastnosti, na koncu pa še pristavil: «Mili Bog in blažena Devica čuvajta

Oblačijo se Korejci podobno Japoncem. Tudi hiše imajo majhne in lesene. Imajo le osem večjih mest, ki niso lepa in se le malo pečajo s trgovino, še manj pa z obrtnijo. Sploh je bil do najnovejšega časa korejski svet popolnoma zaprt in ločen od vsega ostalega sveta. Med kitajsko in korejsko mejo je bil kakih sedem do dvanajst milj širok prazen prostor, na katerem ni smel nihče postavljati hiš niti obdelovati polja, da ne bi prebivalci obeh držav prišli preblizu drug do drugega. Ta svet ni imel gospodarja, prav zato so se pa po njem klatili razbojniki. Ljudstvo je bilo ravno ob meji najbolj naseljeno in je ob slabi letini trpelo pomanjkanje. Nastala je leta 1872 huda lakota, Korejci se niso več zmenili za to prepoved, pa so veliko število mladih žen in deklic prodali na Kitajsko. Sedaj se svet obdeluje in se tudi sme občevati s tujci.

Po svoji legi je bila Koreja nekaj most, po katerem se je kitajska omika prenašala med Japonce. Korejci plačujejo nekaj davka Kitajcem, sicer so pa korejski kralji popolnoma neodvisni. Državna uprava je uravnana čisto po kitajskem vzoru. Korejski jezik se sicer nekoliko loči od kitajskega, vendar čitajo in pišejo Korejci kitajski. Od Kitajcev so tudi sprejeli Konfucijevo in Budovo vero, vendar imajo tudi svojo domačo, po kateri spoštujejo prednike svoje ter obenem molijo neke prirodne moči in duhove ter jim darujejo po soteskah in drevesih, ki stoje osamljeni sredi polja. Po vsem se vidi, da so Korejci bolj podobni Kitajcem nego Japoncem. L. Z.

V Kranju, 5. marca.

Ministrska posvetovanja in državni zbor. Zadnje ministrsko posvetovanje se je bavilo s sklicanjem državnega zbora, s političnim položajem in s carinsko-političnimi zadevami, pred vsem s trgovinsko pogodbo z Nemčijo, katera hoče odpovedati pogodbo. Državni zbor je sklican na dan 8. marca.

Glede vprašanja italijanskega vseučilišča je menda že izrečena odločitev. Vseučilišče ne pride ne v Trst, ne v Trident, nego v Rovereto, kjer se najprej ustanovi pravna fakulteta. Vlada hoče na jesen predložiti parlamentu zakonski načrt glede vseučilišča v Roveretu.

Delegacijsko zasedanje je zaključeno. Avstrijske delegacije je konstatirala, da se je doseglo v obeh delegacijah sporazumljenje v sklepih ter so se predloge sprejele v tretjem branju. Tudi v ogrski delegaciji se je konstatiralo sporazumljenje.

nad teboj, da te ljuti Turčin ne ugrabi in ne odvede v svoj harem. Tvoja lepota bi ti bila potem v veliko zlo. Dobrilka se je nasmehnila in z besedami: «Bog me obvari take grozne nesreče,» odhitela dalje, a pri tem ji je vselej nek čuden in neznan strah pretresel mlado srce, pa si ni mogla razložiti, zakaj. Saj, da bi kdaj ona res prišla v roke zverinskim Turkom, to se ji je zdelo nemogoče.

Tudi njen zaročenec jo je obkladal z najljubeznivejšimi imeni in priimki in nikdar ni mogel dovolj nahvaliti njene čarobne krasote in miline. Po zaročitvi je prihajal vsaki dan na njen dom ter se ondi z njo po več ur razgovarjal o najrazličnejših zadevah, jo navduševal in poučeval v ljubezni za ubogo domovino in za tako kruto po Turčinu zatirani bolgarski narod. Dobrilka se je bila že prej od očeta močno navzela narodnega duha in čutstvanja, a zdaj se ji je sveta domovinska ljubezen ob strani ljubimca Svojana še bolj razvnela, in čut največjega blaženstva in sreče jo je spreletel, ko je on pri neki priitki omenil, da bodeta tudi svoje otroke vzgojila v navdušene in delavne narodnjake in narodnjakinje, ako jih bo jima Bog kaj dal v zakonu. Ona se je sladko in sramežljivo zasmijala ter mu z zardelim obrazom udano prikimala, ali pri vsem tem je bila še vedno tako nedolžna in čista kakor bela lilija, ki je razcvetela v ranem rosnem jutru.

Dogodki na Balkanu. Pri Zheogeliju je bila v noči 25. na 26. m. m. bitka med Turki in bolgarsko vstasko četo. Vstasi so zbežali. — V Albaniji je bila že bitka med upornimi Albanci in turško armado. Poroča se, da je padlo okrog 1000 Albancev in 250 turških vojakov. — Tudi v Peču so se začeli Albanci opasno gibati. Turčija je po naročilu velesil poslala tja 4 bataljone topničarjev. — Ruski car je prepovedal ruskim častnikom, ki so do deljeni za preosnovno turškega orožništva v Macedoniji, nositi turško uniformo. Tudi ostali inozemski častniki niso nato hoteli sprejeti turške uniforme, čeprav jih turška vlada k temu trdovratno sili.

Tedenske politične vesti. Revizijska razprava pri najvišjem francoskem dvoru v Dreyfusovi zadevi se je začela ta teden. — Slovanski visokošolci na Dunaju so poslali «Slav. blagotvornemu občestvu» v Petrograd brzojavko, v kateri izražajo najiskrenejše simpatije ruskemu narodu in mu žele največjih uspehov v borbi z Japonci. — Minulo nedeljo so z Dunaja pripeljali kosti Jana Kollárja v Prago. Na pokopališču sv. Marka se je tem povodom zbralo okrog 4000 ljudi. — Predsednik francoske republike Loubet pojde dne 24. aprila v Rim obiskat laškega kralja.

Dopisi.

Is škofjeloške okolice. Dne 7. aprila t. l. se vrši dopolnilna volitev deželnega poslanca za okraje Kranj-Tržič-Škofja Loka. Potrebno je tedaj, da se kmetje-volilci združimo in si izberemo sami iz svoje srede poslanca. Možje, kmetovalci! Ne pustimo si komandirati iz raznih farovžev, temveč sami si postavimo kandidata, ki bo nam ugajal. Napredni kmetovalci iz raznih občin naj bi nasvetovali primerne kandidata in slednjic naj bi se vsi zedinili za tega ali za onega. Prav umestno bi bilo, da bi se sklical — na pr. kak ponedeljek — v Kranj volilni shod neodvisnih naprednih volilcev, na katerem bi se potem dogovorili o kandidatu. Torej na delo, neodvisni napredni volilci, izberimo si poslanca, ki bo zastopal naše koristi, ne pa farovške. Več volilcev.

Is Selc. Naš delavni župnik Rožnik je letos zasnoval «Marijino družbo» za žene. Nekatero se niso hotele vpisati, zato jih je na vse načine pikal. Neka žena mu je rekla, da se ne vpiše, ker ne ve, ali bode mož zadovoljen ali ne. Župnik Rožnik pa jo je zavrnil: Ali za vse moža vprašas? Lep božji namestnik, ki žene očitno hoče hujskati proti zakonskim možem. Kaj govori pa takrat, kadar poroča? Ravno nasprotno, da naj bode žena poslušna možu. Če ne bodo taki duhovniki zmešali vere, pa jo nihče ne bode. Kapelan je pred 14 dnevi pridigoval in to lahko izpričajo vsi poslušalci, da je pred dvema leti v Ljubljani neki duhovnik zlezal v vlak. Ko se je že nekaj časa peljal, pride izprevodnik in ga vpraša, kam se pelje. Duhovnik mu je odgovoril: Na Gorenjsko! Izprevodnik, pa ga je opomnil, da se pelje proti Trstu. Kapelan je trdil, da je bilo to res. Ker verjamemo, da na prizoici ni lagal, mislimo, da je bil dotični duhovnik bolj neumen, kakor desetleten otrok, ki ne ve, kam se pelje. Splošno so pa ljudje le trdili, če so se «gospod» tako zmotili, gotovo niso bili trezni, da so vsedli v napačen vlak. Mi smo to samo navedli, da svet zve, kaj se danes vse pridiguje krščanskemu ljudstvu. Rajše naj bi čas, ki ga zapravljajo duhovniki za hujskanje in agitacijo, porabili za učenje pametnih in poučnih pridig. Ta kapelan tudi rad zadnji čas udriha po časopisju, sveda po liberalnem časopisju. Svetujemo mu, naj se nikar ne razburja s politiko, da mu ne bodo duševne sile začele zopet pesati. Stvar je pomisleka vredna zanj! Župniku ne škodi to, ker njega se ne prime nobena stvar, če mu še bolj debelo zagodeš. Kapelana Zega smo izgubili sedaj. Nekateri so ga imeli radi, drugi pa ne. Najbolj dolg čas bode Tone-tovim dekletom. Sedaj ne bodo hodile več zadaj v kapelanijo. Pa nič ne stori, vsaj je še kateri drug, da jih bode zabaval. Mezgovi ljubici se tudi čudno godi v Ameriki. Kakor vidimo, počiva pravi božji blagoslov nad temi «Marijinimi» otroci. «Marijini otroci» so se ta predpust tudi pošteno splesali. Prav imajo! Kdo se bode kisal doma in gledal, kako se ves svet veseli Pusta in veselo raja. Kakor čujemo, priredi dekliska «Marijina družba» drug predpust.

— za zadnjega je namreč že prepozno — katoliški bal v «Katoliškem domu» na katoliški podlagi s katoliškim godcem. Frtičar prav dobro «spila» občinskega tajnika. Liberelec tudi hoče postati, ker vedno prebira ljudem «Gorenjca» in «Narod». Nekaj nam je pa vseh na tem možu. Pobiljšal se je. Res, poboljšal. Včasih je v cerkvi prespal vse pridige, odkar pa se v naši cerkvi pridiguje o časopisih in politiki, pa Frtičar več ne spi. Ali se ni morebiti res poboljšal?

Is Škofje Loke. Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki je imelo v nedeljo dne 21. februarja t. l. svoj 28. redni občni zbor. Načelnik g. Debelak pozdravi navzoče člane, osobito še g. župana, proseč ga, naj še nadalje ostane naklonjen društvu v toliki meri kot doslej. Poročilu tajnikovemu povzamemo, da šteje društvo danes 1 častnega člana, 52 izvršujočih in 70 podpornih — skupaj 123 članov. Tajnik se spominja v svojem govoru v minulem letu umrlih članov gg. Franciška Potočnika in Frančiška Calcarija, kateri zadnji je umrl v Trstu in se je društvo le po deputaciji moglo udeležiti njegovega pogreba. Poveljništvo je sklicalo tekom leta en glavni raport in tri skupne vaje. Odborove seje so bile štiri. Alarmirano je bilo društvo v minulem letu štirikrat. Blagajnikovo poročilo se je vzelo z zadovoljstvom na znanje. Na to se je vršila volitev odbora za dobo 2 let, in so bili izvoljeni gospodje, namreč načelnikom z vzklikom dosedanji načelnik Ivan Debelak, enako njegovim namestnikom podnačelnikom g. Jurij Grohar; vodjem plezalcev Blaž Čemažar, namestnikom Janez Kavčič; vodjem brizge I. Miha Pipan, namestnikom Janez Čemažar; vodjem brizge II. Jožef Debelak, namestnikom Blaž Pokorn; vodjem brizge III. Andrej Jamnik, namestnikom Franc Primožič; vodja varuhov je Vinko Jamar in njegov namestnik Janez Grohar. Zaupnim možem se volijo z vzklikom dosedanji gg. Niko Lenček, Frančišek Susnik in Teodor Faul, rekvizitnim mojstrom pa g. Gasper Maher. G. načelnik imenuje poročnikom g. Friderika Kramerja in g. Andreja Oblaka, in sicer prvega tajnikom, drugega blagajnikom. Konečno bodi še omenjeno, da je mestno županstvo naznanilo gasilnemu društvu, da je občinski odbor sklenil v svoji seji, oziroma je isti dovolil, da se sme mestna stavba «Komun» brez odreda lastniške pravice prezidati v svrhu shrambe gasilnega orodja. K sklepu storé še obljubo na novo vstopivši člani: Ivan Langerhoz, Frančišek Pápa mlajši in Edvard Roš.

Is Radovljice. V letošnjem predpustu je bilo v Radovljici nenavadno živahno in veselo. Vsako tukajšnje društvo je imelo svojo plesno zabavo in razun tega so še nekatere gostilne posebej priredile svoje plesne. Nad tem poskočnim življenjem Radovljičanov je še radovljiški dekan izrazil svoje veselje in dopadajenje na prižnici, češ, da je v letošnjem predpustu v Radovljici «skuz in skuz» «tulk in tulk» plesov in balov, da ples ples in bal bal povsodi! Le tam v «katoliškem ferkelcu» v tistih skritih kotih, kjer imata svoje pribzališče radovljiška Marijina družba in katoliško izobraževalno društvo, je bilo letošnji predpust vse tiho in temno. Da bi ti dve katoliški društvi v kratkem času njunega obstanka že zdaj tako opešali in oslabei, da bi niti v veselem predpustnem času več ne bili sposobni za kak «katoliški teater», tega ne verjamemo. Najbrž je le visokemu pokrovitelju in zapovedniku katoliških društev v osebi dekana radovljiškega sedaj kaj drugega bolj pri srcu kakor društveni «teatri». In to so najbrž zamotane občinske zadeve, zamotane pa vsled tega, ker pri nas ne moremo dobiti župana. Pravijo, da je bilo doslej že šest tozadevnih sej, pa vse brezuspešne. Mogoče nam bo morda v kratkem tudi dekan kaj več povedal v kaki pridigi, saj si že vsako klerikalno malenkost in prismodarijo upa raztresti s prižnice. Za prvo postno nedeljo pa se mu niti ni poljubilo naučiti kake pridige, ampak je prinesel na prižnico «Domoljuba», to je tisto farsko kunjgo, ki je bila radi obrekovanja in častikraje že večkrat sodnijsko obsojena in je dostojen človek več ne prime v roke. Radovljiški dekan pa je skoro eno uro na prižnici bral in čakal iz tega najgusnejšega farskega lističa ter v mrazu trafil uboge poslušalce z neslanostmi, kako je naš škof Bonaventura zopet romal v Rim k pa-

pezu, kako mu je papež dovolil, da smejo kranjski politični kapelani in fajmoštri še vedno počenjati, kar hočejo i. t. d. Nazadnje pa je dekan še povedal, da bi škof letos na jesen rad skupaj nabral par sto takih kranjskih tepcev, ki imajo 4—500 K za proč vreči, da bi jih vlekel na božjo pot v Lurd na Francosko, in ko je še toplo priporočal lažnivega in ničvrednega «Domolj.», v katerega so zdaj tudi milostljivi škof začeli pisati, svojim poslušalcem v obilno naročitev, je bila ta postna pridiga končana. In kaj mislite, kako so jo ljudje sprejeli in kako so sodili o njej? Bili so zelo ogorčeni, da se zdaj celo priletni dekan, ki so ga imeli doslej za vzglednejšega in resnejšega duhovnika kakor druge znane politične peteline, ne sramuje na prižnici brati tisti zavržen klerikalni listič, ki se ga vidi valjati že v vsakem kmečkem stranišču! Čula se je iz njih ust v tej priliki marsikatera trpka in opravičena beseda. Mi pa pravimo. Le tako naprej, da se bodo ljudstvu prej odprle oči in da bode prej nehalo vas poslušati! — Na pepelnico sredo popoldne so vrli Predtržani v slovesnem sprevedu peljali ranjcega «pusta» iz Predtrga skozi Radovljico na lancovski most, kjer so ga izročili hladnim savskim valovom v počitek. K temu sprevedu so prej vse svoje znance in prijatelje povabili s primernimi mrtvaškimi listi in en tak list so poslali tudi g. dekanu, a ta ni hotel priti gledat zadnjih pustnih svečanosti, ampak se je raje umaknil. Škoda! To bi lahko dalo zopet nekaj pustne tvarine za na prižnico!

Is Bohinja. Delo pri gradbi bohinjske železnice povsod dobro napreduje. Že lani jeseni so pričeli z večimi deli tudi na progi iz Bohinja doli skozi Štenge, Bohinjsko Belo, Bled in Vintgar do Hrušice in so nekateri delavci tudi tu delali skozi celo zimo. Zdaj, ko se je začel dan daljšati in čas nagibati na pomlad, pa se po vsej označeni progi vedno bolj in bolj oživlja. Vsak dan prihajajo in se sprejemajo na delo nove trume delavcev, in ko se enkrat začne prava pomlad, se jih bo rabilo v teh krajih na tisoče, ker bo treba izvesti velikanska in težavna dela z mostovi in zasipanjem Save v Štengah ter s predori in nasipi na Bohinjski Beli, Bledu in Vintgarju, kjer bode krasil to sotesko nad Šumom visoko na skalah viseč železniški most. Kakor čujemo iz gotovih virov, bode morala biti popolnoma izgotovljena vsa železniška proga od Gorice do Jesenic ali pa še do Celovca, ako ne bodo nastale v predoru skozi Karavanke kake nove ovire, do meseca oktobra prihodnjega leta. Zato bo treba z delom hiteti. Ako pa ne bo mogoče izvršiti predora skozi Karavanke do tega časa, se bo v oktobru odprla železniška proga do Jesenic, ohrok za dovršitev železniške proge do Celovca pa se bo v tem slučaju baje podaljšal za eno leto. Med delavci vidimo skoro same Lahe in semtertja nekoliko Hrvatov; Slovenca najdemo le zelo poredkoma med njimi. Tudi med podjetniki delovoditelji in gostilničarji, ki so si postavili ob progí barake, so skoro sami tujci. To je jako žalostno, da si bodo tujci zaslužili pri železnici na naši zemlji lepe denarce, domačini od tukaj pa se morajo ubijati v inozemstvu za delom in zaslužkom. Pa če tudi kak Slovenec dobi delo pri zgradbi bohinjske železnice, se ga tako dobro ne plača kakor tuje delavce, ker ga plačuje tujec. In še tudi drugače se naše ljudi pri železnici povsod odriva, prezira in ponižuje pred tujci, a kdo je tega največ kriv? Menda naši kratkovidni Gorenjci sami, ker slepo poslušajo in ubogajo svoje sleparske klerikalne voditelje. Zato ne pridemo nikjer nič naprej, ampak se le po rakovo pomičemo nazaj klerikalno blato in temo!

Is Šoštanj. V eni zadnjih številčk «Gorenjca» je bila natisnjena izjava, katero sta kapelana v šmiheljski cerkvi 13. decembra 1903 prebrala vernemu ljudstvu. V istej pozivlje gospod župnik farane, naj se v torek ob 10. uri snidejo pri farovžu, da bodo povedali gospodu dekanu, ki ki se pride informirat, ali g. župnik izpolnjuje svoje dolžnosti. Tega gotovo niso tožitelji pri milostljivem gospodu škofu drčili, da župnik kot duhovnik ne izpolnjuje svoje dolžnosti, kajti kolikor more ljudstvo razsoditi o duhovniških predpisih in dejanjih, mora vsakdo in tudi tožitelji pripoznati, da opravlja gospod župnik cerkvena opravila, kakor mu je možno vsled «b o l e z n i» in kolikor ne opravita gospoda kapelana. — Toraj je bil ta poziv nepotreben

in jako premeten; ker se ga je pa gospod župnik poslužil, moramo se začuditi, da je ljudstvo bilo dotični terek jako hladnokrvno, posebno še »tercijalke,« ker se ni štelo opravičenim zagovarjati gospoda župnika nasproti tožiteljem, gospodoma opatu in dekanu. Med odzvanimi zagovorniki v terek pred farovžem smo videli zbrane šoštanjске nemčurje brez voditeljev iz fabrike, od prostega ljudstva, katero broji v fari 99 odstotkov Slovencev vsega prebivalstva, ni bilo nikogar. Ne, bilo jih je nekaj, in sicer tržkih slovenskih mož, kateri so se odzvali pozivu gospoda župnika, za kar jih sedaj sovraži! Ljubi farani! Tožitelji se niso pritoževali radi duhovniških opravil župnika; temveč pritoževali so se čisto za kaj drugega, kar pa nočemo razmotrivati, in kar že leta in leta sami zasledujete in kar Vam Anka lahko še v večji meri in natančnosti pove. Žalibog, da možje tožitelji ni-o vsak v svoji soseski povedali možem in ženicam, kaj se obsoja in kaj se godi v farovžu, za kar se toži. Vendar pa se jim moramo zahvaliti, da tega niso storili, kajti potem bi bila zaupanje in spoštljivost prostega ljudstva do dušnega pastirja splavala po vodi, in obup bi bil strup naših vernih faranov? — »Ljubimo svojega bližnjega kakor sami sebe in ne povračujmo huda zla za isto mero«, to so zadnji nauki župnika, katere pa on sam nikdar ne spoštuje, in katere ni nikdar nasproti gospodom kapelanom kakor Čepinu, Trstenjaku, Lomu, ranjcemu Šijancu, ki so bili vzorni duhovniki in ki mu niso storili nikako zlo in katere je pa preganjal iz sovraštva — izpolnjeval! Pri tej priliki spominjamo se tudi ranjcega gospoda župnika Pogelšeka, kateri je moral zapustiti župniško mesto pri Sv. Mihelu vsled sovražnega zasledovanja in preganjanja od strani sedanjega župnika Ivana Govediča, — in tu nam še donijo besede zatiranega poštenjaka po ušesih: »Jaz odidem častno iz župnije, ti boš pa sramotno odhajal!«

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Stalnim učiteljem v Trziču je imenovan g. Friderik Repovš v Preski. — Stalno je nameščena gđe. Julijana Jaklič v Besnici. — Veroučiteljem na ljubljanskih mestnih solah je imenovan katehet v škofjeloškem nunskem samostanu gosp. Anton Čadež. Na njegovo mesto pride g. Peter Jane, kapelan v Starem trgu pri Poljanah.

Dopolnilna deželnozborska volitev iz kmetskih občin okrajev Kranj-Trzič-Skofja Loka namesto odstopivšega dr. Janka Brejca je razpisana na dne 7. aprila 1904.

Koblar, »Gorenjec« in »Devica orleanska«. Grdo se gledamo s »svojim župnikom« — prav kakor pes in mačka — in vendar bi morali biti drug drugemu hvaležni! Če namreč to razmerje presojamo nepristranski, moramo priznati — mi kakor gospod Anton —, da smo drug drugemu potrebni, da drug brez drugega že skoro več obstajati ne moremo, da je Koblar za »Gorenjca« in obratno »Gorenjec« za Koblarja nekaj življenski pogoj. Kaj bi bil naš list brez kranjskega tehanta! Nihče ne dela take reklame za »Gorenjca«, kakor Koblar v svojih pridigah! Kadar se nas blagohotno spominja v propoveh — in to se sedaj zgodi skoro vsako nedeljo — takrat se ljudje malone stepo za ostale številke. Kolikokrat nam je že gospod Anton pomagal iz zadrege in kolikokrat nam je bil hvaležen predmet v člankih, noticah, podlistkih itd.! Občinstvo se je tako privadilo te stereotipne figure, da vedno godrnja in zabavlja, kadar Koblar slučajno ne najde mesta v kaki številki in mnogi kupujejo list le pogojno, »če je tehant notri«. In mi, ki vsikdar radi ustrezemo želji svojih odjemalcev, posežemo sveda vedno nazaj po Koblarju, ki je za nas prava, pravcata privlačna sila. In kaj bi bil Koblar brez »Gorenjca«! Če ne mi, kdo bi ga reševal pozabljivosti v teh žalostnih časih, ko nima več svojega glasila, ko mu vsled razpora v lastnem taboru nihče več ne poje slave in mu v Ljubljani tako malo zaupajo, da se ne morejo in ne marajo odločiti za njegovo deželnozborsko kandidacijo? Kot propovednika si pa našega dekana že celo več ne moremo misliti brez »Gorenjca«. Le našemu listu se ima zahvaliti, če se ni popolnem zatemnela njegova pridigarska slava. Niti tercijalke

se ne morejo spoprijazniti z njegovimi pridigami in le kadar iz prečastitih ust po prostrani cerkvi zahrešči beseda »Gorenjec«, takrat se zravnao kimajoče glave in slede pozornost »božji besedi«. To uvideva g. dekan sam in zato vsako soboto nestrpnost pričakuje »Gorenjca«, da zajame iz tega bogatega vira, če le mogoče, gradivo za svojo pridigo. Tako tudi zadnjo nedeljo. Zopet se je prepiral z »Gorenjcem« zaradi »Krivoverke — svetnice«. No, zaradi device orleanske se ne bomo več prerekali s kranjskim tehantom. Prvič zato ne, ker smo že pojasnili svoje stališče in smo pisali le zgolj resnico, drugič pa tudi zato ne, ker Koblar sam s svojimi izvajanji ni našel nikakega umevanja mej poslušalstvom, o čemur nas je uverila naslednja dogodbica: Iz cerkve grede so se kmečki fantje razgovarjali o »devici orleanski« in eden je pripomnil, da bi vendar rad vedel, kdo je bila pravzaprav ta ženska, radi katere se gospod tehant tako kregajo. Nek fant je bil mnenja, da je bila to brčkone kaka farovška kuharica, ker se gospodje zanjo tako brigajo, a drugi ga je takoj zavrnil, češ, če bi bila farovška kuharica, potem bi gotovo ne bila — »devica«! Prav toplo priporočamo gospodu prof. Jarca, da prihodnjič enkrat v zabavnem društvu »Kranj« v razbistrenje pojmov predava »širšim siojem« o devici orleanski!

Razpis nagrade. To vam je bil direndaj v nedeljo pri prvi masi! Najstarejši ljudje se ne vedo spominjati, da bi bili kedaj videli prečastitega gospoda dekana tako divjega kakor v nedeljo; še celo takrat neki ni bil tako, ko je po Ljubljani pobiral svoj cilinder. Hripavi glas se mu je tresel razburjenosti, bolelost njegove razjarjene duše se je brala na obrazu, iz oči so mu švigali plameni, ustnice so se krčevito pregibale, nos se mu je širil in same jeze je tako rasel, da je bil še daljši videti, kakor sicer. In kaj je spravilo našega dušnega pastirja tako iz ravnotežja? Morda devica orleanska? O ne! Z isto se je bavil le bolj mimogrede. Ali morda zopet naš »umazani« list (kakor ga prečastiti tako ljubeznivo imenuje)? Tudi ne! Zgodilo se je po Koblarjevi izpovedi nekaj groznega, nezasišanega: brezverski kranjski liberalci so imeli na sokolski maskaradi v »Sahari« na stenah naslikane gospode iz kranjskega farovža! In c. kr. uradniki so prišli gledat te brezbožne podobe! Naj nam ne zameri g. tehant, če v tem slučaju ne pojмимо njegove jeze. Naslikani so bili tudi že boljši ljudje in če bi uradniki rajše gledali Koblarja namalanega kakor živega, jim tega pač nihče ne bo štel v zlo. Nekam otročji postaja naš g. župnik. Ako bi bil tudi res narisan v Sahari, po našem skromnem mnenju ni posebno previdno, če svojo onemoglo jezico razklada celemu svetu v veliko veselje nasprotnikom in v zabavo poslušalcem. Najboljše je, ako se take grenke arcnije kar mižé požro! Pri vsem tem je pa najlepše to, da se je prečastiti prav brez potrebe jezil, kakor miš v otročji postelji. Mož je bil napčno poučen. Pač je bilo v puščavi napravljeno znamenje na mestu, kjer je »Dihur« izdihnil svojo grešno dušo, namalan pa v Sahari ni bil niti g. tehant, niti kdo izmed njegovih kapelanov. Tega si pa vendar ne domišlja, da je njega predstavljal oni zamorec, ki je bral »Domoljuba« in zraven pil Cvekov brinovec! Koblar se je tedaj brez vzroka razburjal in brččas ga je razvnela v prvem hipu le zavest, da podobe njegovih slavnih somišljenikov prinaša »Domoljub«, njega pa da malajo k večjemu na maskaradah. Da ga potolažimo in da se izkažemo hvaležne za vse zasluge, katere si je stekel za naš list, razpisujemo z današnjim dnem nagrado 20, reci dvajset kron za najboljšo sliko ali fotografijo našega prečastitega g. dekana, da bo potem »Gorenjec« prinesel Koblarjevo podobo. Umetniki, le skup!

Vojaški nabori na Gorenjskem. Vsled izpremembe se bodo vršili letošnji vojaški nabori po naslednjem redu: Dne 20. in 21. aprila v Kamniku za sodni okraj Kamnik; dne 22. in 23. aprila na Prevojah za sodni okraj Brdo; dne 18., 19. in 20. maja v Škofji Loki za sodni okraj Škofja Loka; dne 21. maja v Trziču za sodni okraj Trzič; dne 24., 25. in 26. maja v Kranju za sodni okraj Kranj; dne 27., 28. in 30. maja v Radovljici za sodni okraj Radovljica in Kranjska gora.

Dramatično veselico priredi jutri v nedeljo, dne 6. marca ob osmih zvečer gospa M. Teodorovič v dvorani hotela «pri Novi pošti» v Kranju z vrlo lepim in novim sporedom. Polovica čistega dohodka pripade dobrodelnim svrham v Kranju.

Izpred porotnega sodišča. Marija Neubold, rojena Bokal, doma iz Velikega vrha pri Litiji, je kradla že iz navade. Tako je dne 25. oktobra stikala po žepih v romarski cerkvi na Brezjah, a jo je zasačila Marija Brodnik pri izvrševanju tega nepoštenega posla. Našli so pri njej v nedrjih shranjenih za 60 kron bankovcev, po raznih žepih pa drobiža za 39-11 kron. Marija Neubold je odločno tajila vsako krivdo; vrhutega pa je še pri aretovanju izpovedala napačno ime. Obsojena je bila na pet let težke ječe, poostrene s postom. — 17 let stari Gregor Jančič, bivši hlapec v Škofji Loki, je ukradel svojemu gospodarju Ivanu Koširju iz zaklenjene miznice v pisalni mizi 732-20 K. Ker je bila škoda skoro docela poravnana, ga je sodišče obsodilo na eno leto težke ječe s postom. — Janez Šnedic, 28 let star, bivši hlapec na Kokrici, je dne 27. decembra 1903 zanetil požar, ki je napravil škode 2159 K. Sodišče ga je vsled tega obsodilo na tri leta težke ječe s postom, temnico in trdim ležiščem.

V Radovljici so v nedeljo pokopali tamkajšnjega občinskega slugo in nočnega čuvaja Blaža Grilca, ki je 15 let zvesto in marljivo izvrševal svojo službo in je bil tudi izven nje zelo delaven in postrežen. Njegov pogreb je pokazal, kako je bil ranjki pri vseh radovljiških prebivalcih priljubljen in čislán.

Prvi občni zbor kranjskogorske podružnice slovenskega planinskega društva se vrši v nedeljo dne 6. marca ob 3. uri pop. v restavraciji «pri kolodvoru» na Jesenicah s naslednjim sporedom: 1.) nagovor načelnika, 2.) poročilo tajnika in blagajn., 3.) volitev novega tajn. in blagajn., 4.) pobiranje članarine in vpisovanje novih članov, 5.) raznoterosti.

Rožarski napad. Dne 28. m. m. je šel posestnik Matej Jeklič z Jesenic na Hrušico, da bi ondi kupil vola. Toda ni ga kupil. Da bi se vsled neuspeha nekoliko potolazil, je Jeklič popival v več gostilnah na Hrušici. Pri tem pa je kazal denar, bahaje se, češ, da ima pri sebi 250 kron. Na Hrušici se mu je pridružil 24 letni brivski pomočnik Božidar Burger iz Ljubljane in tako sta dospela okrog poldvanajstih ponoči — Jeklič je bil že močno vinjen — v gostilno Katarine Ibelčnik na Hrušici. Burger je kmalu izginil iz gostilne in niso ga mogli več dobiti, Jeklič pa se je podal okrog polnoči popolnoma pijan na Jesenice. Komaj je napravil okrog 1000 korakov, ga je nekdo od zadaj napadel, obenem pa mu je zadal za levo uho krepko zausnico, tako, da je padel v nezavest. Nek mimo idoč delavec mu je nato pomagal na noge in Jeklič je opazil, da mu manjka 240 kron. Brivskega pomočnika so izročili kranjskogorskemu sodišču.

Ovire pri gradnji bohinske železnice. Preiskovanje tal za gradnjo bohinske železnice po savski dolini je žalibog pokazalo, da tudi na progi Jesenice-Bohinjska Bistrica vladajo deloma iste razmere, kakor ponekod na Goriškem. Blizu Bohinske Bele bi morala železnica na dveh krajih voziti čez Savo. Za ta dva velika mostova pa se tudi v veliki globočini ni našlo dovolj trdnih tal za temelj. Preiskovanje tal je nadalje izkazalo, da bi se na tem delu proge nahajala proga na polzečem se terenu. Vsled tega ostane žel. proga popolnoma na levem bregu, v kateri namen treba izkopati kakih 850 metrov dolg predor.

Drobiž z Gorenjskega. Dne 28. m. m. je zmrznil dninar Josip Lesjak iz Češnjice pri Kamniku. Prejšnji dan se je bil namreč precej močno napil. — Ljubno pri Podnartu je dne 2. t. m. zapustil ondotni župnik g. Janez Teran, ki je ondi služil okrog 28 let. Dne 3. t. m. je nastopil svojo službo novi župnik g. J. Vilman. — V Trziču dobe menda vodovod. Komisija že ogleduje. — Monštranco, katero so pretečeni teden zločinci ukradli v Kokri, so našli te dni vso stolčeno pod nekim skednjem v Olševku. — Od 1. na 2. t. m. je neznan zlikovec okradel farno cerkev na Dovjem. Odnesele je monštranco in pobral denar iz pušic.

Križem sveta.

Razne vesti. Narodno čitalnico so ustanovili v Celovcu. Ustanovni občni zbor je bil dne 2. t. m. — Blizu

Berolina sta se skupaj obesila 17 letna hči nekega barona in kočijaž njenega očeta. Dekle je bilo v blagoslovljenem stanu, ne da bi bili stariši kaj slutili o njenem razmerju s kočijažem. — V nekem berlinskem hotelu so našli zastrupljeno neznanu rodbino, in sicer očeta, mater in enega otroka. — V Hundersfeldu na Angleskem je umrl tovarnar za sukanec Brook, ki je zapustil 51,798.000 K premoženja. Toliko denarja se mu je nabralo po — niti.

Olikanost v farovžu! Iz Šoštanja se nam piše: Dne 13. novembra lanskega leta je klicala Ana Bernhart, farovška kuharica pri Sv. Mihelu pri Šoštanju, Družmirčane: «Družmirčani, priženite vaše krave, farovski bik se goni!» Ta poziv odmeval je po celi dolini, in z začudenjem so farani majali glave, ker v farovškem gospodarstvu ni krav ne bika; morala se je Ančka zmotiti, da je tako vabila sosede. Začuden so pa vsi, da se blaženi župnik ni obotavljal takemu osmešenju farovškega gospodarstva, in da še vedno skupno živi z ljubo Ančko.

«Zeit.» Piše se nam: Tudi med Slovenci je precej razširjen in dobro znan veliki nemški časnik «Zeit». Ker pa je ta časnik začel v zadnjem času prav grdo in strupeno pisati proti Rusom ter nesramno blatiti vse Slovane, vskipela je nevolja in ogorčenje proti njemu po vsem slovanskem svetu. Slovani ga povsod pošiljajo nazaj dunajskim Judom, in tako storili že tudi mnogi gorenjski Slovenci ter se odpovedali vsaki nadaljni pošiljati omenjenega lista. Kjer pa se zahaja «Zeit» med Slovence, tam naj s tem našim gadom hitro obračunajo! Proč z njim, ven z njim iz vseh slovenskih javnih prostorov! To bi bilo lepo, da bi svoje narodne sovražnike še z denarjem podpirali!

Rusko-japonska vojna.

Japonci hočejo na vsak način zavzeti Port Artur. Nekateri listi pišejo, da je v doglednem času vsak napad nemogoč, ker je nastal na morju velik vihar in snežna burja. V nasprotju s tem pa se poročča iz Londona, da se je dne 1. marca zjutraj ob šestih posrečilo japonskemu brodovju, ki se je približalo Port Arturju, izvabili ruske ladje na morje. Ruske križarke so vdrle za japonskimi torpedovkami in tako zasle v nastavljen jim past, kjer so jih od dveh strani napadle japonske ladje. Vnel se je ljut boj. Na ruski strani sta bili dve ladji močno, ena pa neznatno poškodovana. Japonci pa so trpeli še večje izgube. Brzojavka pravi, da so Rusi potopili tri japonske ladje. Japonci pa so poleg teh vsled lastne krivde izgubili še dve nadaljni ladji. — Tako poročilo iz Londona, kajti Angleži so Japoncem silno naklonjeni. Ravnotako poročajo češki «Narodni listi» iz Irkutska v Sibiriji, da so bili Japonci strašno poraženi.

Iz Petrograda se poročča, da je, odkar se je začela vojna, odšlo v Azijo že 126 vojskih vlakov. Najmanj se je z vsakim vlakom peljalo 400 mož, največ pa 960. Sedaj pojde lahko šest vlakov na dan. — General Flug naznanja, da so ruske patrolje prišle do blizu Jenkjanga in Gensana. V Jenkjangu je 6000 Japoncev.

Iz Londona se brzojavlja, da je 1500 Rusov prekoračilo reko Tume in zasedlo Hoiri. Rusi so se polastili vseh uradnih postopij. — V Tokio, glavnem mestu Japonske, se je zgodil atentat. Dinamitne bombe so bile vržene v stanovanje ministra zunanjih del in njegovega tajnika. — Pri Čemulpu se je neka japonska oklopnica ponesrečila. — V Čimampo je prišlo devet japonskih ladij, ki so tam izkcale 15.000 mož. To vojaštvo je odšlo v Kjengjang.

Posestvo

s poslopjem vred, katero je v dobrem stanu (hiša v eno nadstropje in hlev, še nov, dobro zidan) se radi prese-litve **proda.**

Posejanja na njivah je 32 mernikov, trije zaraščeni gozdi. Proda sa tudi vodna žaga, katera je v bližini.

Vse natančneje se izve pri lastniku Valentinu Muleju, po domače Grogorju, posestniku v Spodnji Lipnici, pošta Kamna gorica. 86-1

— Gosp. urarjem Aleks. Ambrožiču, Antonu Murovcu in Jak. Peternelu tem potom naznanjamo, da se nobenega izmed njih ne tiče notica »Potožni slepar«.

— Brezimen dopis iz Radovljice glede A. V. smo vrgli v koš, ker ne vemo, kdo nam ga je poslal.

Darila.

Odbor dijaške kuhinje v Kranju je prejel od 20. novembra 1903 do 1. marca 1904 sledeče darove in prispevke; poslali so: g. Božomir Krenner z Škofje Loke 10 K, županstvo Mošnje 10 K, župnik Ant. Kukelj iz Senčurja 5 K, profesorji kolezij za december 18 K, prispevki meščanov za december 14 K, pl. del N gro 2 K, okr. glavar Alf Pirc 20 K, sodn. adj. Al. Seliškar 24 K, župnik v pok. J. Kristofič v Hrastju 5 K, župnik Mat Jereb v Predvoru 5 K in kapelan Jos. Gostiša ravnoletni 1 K, županstvo Bled 20 K, župnik Jan Oblak iz Bleda 8 K, volilo ranjke Kat. Porenta (po Mariji Ješe) 100 K, eden, ki noče biti imenovan 24 v., dr. Iv. Tavčar 150 K v smislu poravnave med Mar. Jereb in dek. Kummrom iz Starelake, županstvo Kovor 10 K, B. ar^o (za Johana namenjeni, a odklonjeni zajec) 4 K, mesto venca na krsto gospe Majdičeve so darovali: po 5 K: Cir. Pirc, Iv. Rakovec in dr. Edv. Šavnik; 3 K: Rud. Kokalj; po 2 K: Bol. Bloudek, Iv. Jagodič, prof. Peterlin, A. Rohrman, A. Šlamberger, dr. Val. Štampihar in Iv. Valentič; po 1 K: dr. Herle, prof. Jeršinič, Fr. Krenner, Janko Šojovic in Fr. Šavnik, skupaj 37 K (izročeni po g. J. Rakovcu); Antonija in Fr. Pršina iz Senčurja za odkup od novoletnih voščil 4 K, iz istega namena po upr. »Gorenja« rodbina Graizer iz Senčurja 10 K, Iv. Pešec, gostilničar, kot kažen 15 K (po adj. Mladiču) Peter Majdič, Jarše-Menges 20 K, Ant. Smolej kot odkup od novoletnih voščil 4 K, meščani za januar 132 K, kot odkup od novoletnih voščil Edv. Dolenz iz Kranja 20 K in sodni adj. Iv. Toporiš v Črnomlju 10 K, P. B. Vovk iz Brezic 4 K, profesorski kolegij za januar 13 K, Ant. Burger za obč. no Su lednik 30 K, Val. Bernik, župnik na Horcu 10 K, letni prispevek g. Al. Pavlina iz Podbrezj 28 K, dve slugi g. nadničarja Bloudeka 30 v., ker sta mu pomagala obleči sukno, vesela družba pri Puščavniku 144 K, Aljančič, Dobrava 5 K, družba pri Puščavniku povodom licitacije kolesčka sukanca 576 K, eden, ki je pomagal obleči sukno 20 v., vol lo ranjkega Breznika, učit. v pok. 10 K, za oblačenje sukne 40 v., pasja produkcija pri Finkovki 5 K, prof. kol. za februar 18 K, meščani za februar 18 K, župnik J. Dernovšek iz Zabnice 6 K zgubljena stava (J. L.) 1 K, preostanek za koledarje 32 v., občinski za top. Ovise 20 K, okrajna posojilnica in hranilnica v Škofji Lopi 30 K, ur. Čadež, prof. v Kranju 101 K, gitator za škofove zavode 5 K, radovljiški rokodelski pomočniki polovico prebitka prirejene veselice 14. februarja

1904 z geslom »Malo, pa to od srca« (po odbor. predsedniku Al. Tepinu), Jos. Boncelj iz Železnikov 4 K, N iz M. 20 K, pasja produkcija pri Finkovki 202 K, gospodična Marija Zbischmann iz Kranja 12 K, gospa Lucija Mally 4 K.

Pozor, slovenske gospodinje! Narodna zavest zahteva od vas, da podpirate našemu milemu narodu neobhodno potrebno družbo sv. Cirila in Metoda. Kupujte tedaj edino-le pralno milo družbe sv. Cirila in Metoda katero je priznано najboljšo in od katerega ima družba svoje dohodke. Na drobno se prodaja v kosih po pol kilograma po 18 krajcarjev ali 36 vinarjev.

Zahvala.

Za mnog. številne izraze sočutja za časa bolezni in ob smrti našega nepozabnega očeta, gospoda

Mateja Roossa

se s tem najpristrčneje zahvaljujemo. Posebno pa si štejemo v dolžnost, izreči prelepo zahvalo prečastitemu gospodu dekanu, slavni kranjski čitalnici, gg. pevcem za gijljivo nagrobno petje, velecenjenemu meščanstvu in uradništvu, darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so spremili predragega nam pokojnika k večnemu počitku.

34

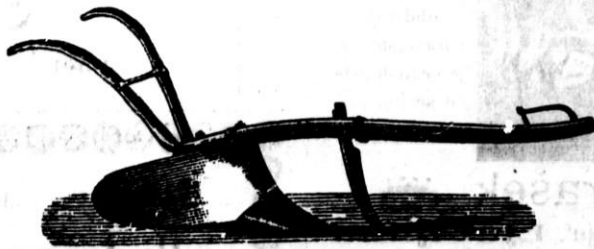
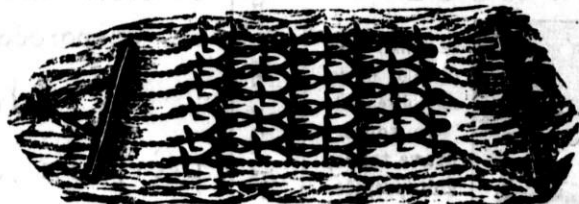
Rodbina Roossova.

62-51

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarstvo, ključavničarsko, kovaško, zidarstvo, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, plekovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za oblanje

Prodaja Tomaževe žindre, klajnega apna in redilnega praška za živino.

stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, plah za vozove, železnih peči,

Roman- in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Prignalo se je 109 glav goveje živine, 3telet, 20 prašičev, — ovac, — koza, — buša, — konj. — 50 kg: pšenice K 9.—, prosa K 7.50, ovska K 6.50, rži K 7.50, ajde K 9.—, ječmena K 7.—, fižol ribničan K 10.—, koks K 11.—, mandalon K 9.—.

Polenovka

priznано najboljša

28—3

se dobiva pri trgovini

R. & E. Rooss v Kranju.

Lepo meblirano stanovanje

se odda takoj kakemu gospodu. Istotam se lahko dobiva tudi hrana.

Več se izve v upravnistvu «Gorenjca».

29—2

„Škrat.“

Jedini slovenski humoristično - satirični tednik, ki prinaša izključno

11—8

originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. Naročnina za vse leto 6 K, za pol leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 vin. Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

4 rabljeni, popolnoma dobri

Howe-šivalni stroji

od katerih sta dva še skoro nova, se po 10—20 gld. prodajo. Istotam se dobe tudi vse vrste novi stroji in zraven spadajoči deli. — Povpraša naj se pri

G. Batheltu v Trzliču.

24—5

Vsi kmetovalci

se lahko pre-pričajo, da je najboljšee sred-stvo konje, krave, telice, vole, prašiče, ovce i. t. d. obdržati zdrave, močne, ješče in debele če se jim pri-mešuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne Piccoli, pri Angelju, Ljubljana Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja naročila po povzetju.

Spovostovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svojej živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družih po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izborno zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem A. d. Kocjančič.

Podgora pri Gorici, 13./VI. 1902.

I. 199—21

Imam v kleti

31—2

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj fine rakije in brinovca ter namiznega olja lastnega pridelka. — Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra).

Skladišče vina

je odprla s 1. febr. 1904

v Kranju

Jstrska vinarška zadruga

katera posluje že 10 let in si je pridobila tekom te dobe občeno pohvalo ter priznanje za dobra in pristna svoja vina.

Klet je v hiši Fr. Kuralta.

Kdor želi imeti zdravo in dobro vino, naj pride in poskusi ter se sam osvedoči o tem.

Cene bodo primerne!

9-12

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov August Dreise

115-41

v Ljubljani.

Večkrat premitano!

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne kave

Poskusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 vin. franko.

25—4

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, maloge
pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne vloge, zrcal, pedeh,
strojih vozilcev, naslonjav, poš-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94-44

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

Loterijska srečka dne 27. februarja t. l.
Gradec: 22 49 56 32 44

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svoje

izborna zalogo

ur,

zlatnine

in

srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in

poštne prosto.

Razpošilja se na

vse kraje sveta.

Nikelasta anker-remont. roskopf. želez-
ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
stanovitno bel gl. 3-75, najfinjša znam-
ka, gl. 6-50. 140-87

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144-

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati
v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelok**,
broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti,
modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot,
peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani
ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorec na zahtevo
poštne prosto.

110 41

R. Miklauc.

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti
samo s 13-7

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani
vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju
delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta
1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A.
Smekal odlikovana z dvema največjimi odli-
kovanji, in sicer: **S 1. počastno diploma**
za izboljšanje parnih in motor-briz-
galnic ter lestev in z zlato kolajno
za prednosti pri ročnih brizgalnicah
za nove sestave.

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov,
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk
in gospodarskih strojev.

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vske vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
trebanju.

Polnovplačani akotjski
kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Slav. žolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila žolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Naročajte si prezanimivo knjigo

**Bahovi huzarji
in Iliri.**

Starina slovenskih pisateljev, J. Trdina nam popisuje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem, v oni za hrvaški narod žalostni dobi za zloglasnega Bahovega absolutizma, ko so tudi nek-teri naši rojaki igrali pomenljive, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan izborni stilist, način njegovega pripovedovanja je zanimiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in izbrusen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se obenem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri založniku

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 3 K, po pošti 3 K 20 h.

JOSIP WEIBL

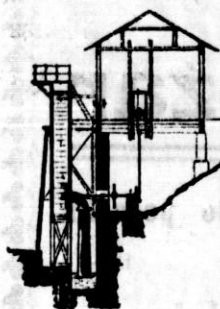
J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj. obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmojno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike i. t. d. 125-40

Specijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

17-40

lovarna za stroje, železo in kovin-
lovarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motori, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Semena.

J. & A. Majdič, Trata pri Škofji Loki
trgovina z žitom in deželnimi pridelki

priporočava svojo veliko zalogo najraznovrstnejših poljskih in vrtnih semen, dalje travna in deteljna semena, kakor žide proste, garantirano pristne domače detelje, lucerne ali večne detelje, mešane trave za napravo travnikov za mokro in suho zemljo, raznih najboljših vrst velikanske krmske pese, semenskega krompirja, Oneida in zgodnjega rožnika, zgodnjega ovsa „Willkommen“, čiste grahore, jare rži, ječmena i. t. d.

Obenem pripomniva, da so deteljna semena po najnovjšem sistemu nabavljenem stroju očiščena in od kmetijsko-kemičnega preiskovalnega zavoda pregledana in plombirana.

Priporočava dalje vedno sveži Roman- in Portland-cement, kakor tudi pristno laško brinje, fige in češplje za žgati.

33-1

Izhaja vsako soboto zvečer, če je dan praznik, pa dan poprej. Velja po pošti prejeman za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Za Kranj brez poštnine na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Dostavljanje na doma stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.